

Nr 160.

Av herr **Hällgren m. fl.**, om anslag till gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt.

Jämlikt förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit samt kungörelse den 6 juni 1929 (nr 122) med vissa bestämmelser om särskild skatt å bensin skulle skatt å bensin, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för framdrivande av motorbåt vid yrkesmässigt utövande av fiske, återbäras på så sätt, att årligen ett belopp motsvarande en tredjedels procent av de under nästförutgångna budgetår enligt förordningen influtna medel, dock högst 90 000 kr., ställdes till lantbruksstyrelsens förfogande att enligt Kungl. Maj:ts bestämmande användas för fiskerinäringens främjande. Bensinskatten utgick vid denna tid med 6 öre för liter. År 1931 höjdes skatten å bensin till 8 öre för liter, år 1932 till 10 öre för liter. Någon motsvarande höjning av det maximibelopp, som enligt förenämnda kungörelse den 6 juni 1929 skulle restitueras till fiskarna, företogs dock icke, trots att man med ledning av fiskarnas bensinförbrukning kan beräkna att den av dem erlagda bensinskatten redan år 1931 uppgick till minst 100 000 kronor.

De bensinskattemedel som kollektivt restituerats fiskerinäringen hava årligen beviljats som ett särskilt anslag under nionde huvudtiteln och under rubrik »Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt». Till och med budgetåret 1938/1939 utgick alltså detta anslag med 90 000 kronor. I riksstaten avräknades detta anslag mot automobilskattemedlen.

År 1938 höjdes bensinskatten till 12 öre för liter. Som fiskarnas förbrukning av bensin nu uppgick till omkring 2 miljoner liter per år, erlade de alltså i skatt omkring 240 000 kronor. Vid 1939 års riksdag ökades ifrågasvarande anslag för budgetåret 1939/40 till 150 000 kronor. För innevarande budgetår har samma belopp anvisats. Trots denna anslagsökning har fiskerinäringen långt ifrån erhållit restitution för all den bensinskatt, som fiskarna erlagt.

Genom kungörelse den 9 juni 1939 om ändrad lydelse av 5 och 9 §§ kungörelsen den 6 juni 1929 (nr 122) med vissa bestämmelser om särskild skatt å bensin ändrades de dittills gällande grunderna för återbäringen till fiskarna. Enligt denna senare kungörelse skall nämligen beträffande återbäring av skatt å bensin, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för framdrivande av motorbåt vid yrkesmässigt utövande av fiske, gälla vad Kungl. Maj:t och riksdagen därom för varje budgetår besluta. Året innan eller 1938 hade bevillningsutskottet i sitt till riksdagen avgivna be-

tänkande nr 16 uttalat att »därest den av utskottet förordade höjningen av bensinskatten godkändes av riksdagen, förutsätter utskottet, att Kungl. Maj:t kommer att taga under omprövning frågan om storleken av det belopp, som efter skattehöjningen bör kollektivt restitueras till fisket».

I bilaga till statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, till 1939 års riksdag anfördes som motiv för att anslaget ansågs kunna begränsas till endast 150 000 kronor att en avsevärd del av automobilskattemedlen årligen kommer det yrkesmässiga fisket till godo genom anslagsanvisning till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder. Det anslag, som härmed åsyftas, var uppfört under rubrik »Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder» och avsåg ändamål, »som tjänade den mindre sjöfartens intressen» — således icke speciellt fiskerinäringens. I bilaga till 1941 års statsverksproposition, sjätte huvudtiteln, är icke för nästa budgetår något anslag upptaget till omförmälda ändamål.

År 1940 höjdes bensinskatten till 37 öre för liter. Från och med den 1 juli 1940 ha fiskarna således fått erlägga denna högre bensinskatt. Enligt uppgifter inhämtade från statens bränslekommissions bensin- och oljeavdelning har bensintilldelningen för fisket under »9—15 perioderna omfattande tiden 16/6—31/12 1940 varit 762 152 liter. Om man räknar med att i runt tal för sista halvåret 1940 vid fisket förbrukats 700 000 liter bensin, uppgår det skattebelopp fiskarna härför erlagt till 259 000 kronor. Se bilaga 1.

I bilaga till 1941 års statsverksproposition, nionde huvudtiteln, har icke upptagits några medel för budgetåret 1941/42 under anslagsrubriken »Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt». Såsom motivering för det berättigade i en kollektiv restitution av bensinskatt till fiskerinäringen även för kommande budgetår 1941/42 hänvisas till vad lantbruksstyrelsen anført och som finnes återgivet under punkt 156 å sidan 187 i bilaga till 1941 års statsverksproposition, nionde huvudtiteln.

Härtill torde kunna sägas att fiskarna under en lång följd av år fått betala skatt, som använts för ändamål, vilka icke speciellt äro fiskerinäringens. Trots att det anslag, som restituerats till fiskerinäringen, borde utgått med större belopp än som skett, har dock med användande av detta anslag ett stort antal åtgärder till fiskerinäringens gagn kunnat åstadkommas. Med anlitan av dessa medel har organisationsarbetet bland fiskarna verksamt kunnat befrämjas. Medlen ha använts som bidrag till telefonanläggningar i skärgårdar, till mindre hamnbryggor, till fyrbelysningar, till fiskodlingsåtgärder av olika slag, till upphalningsanordningar för fiskebåtar, till fiskarnas andel i hamnbyggnadsarbeten, till kurser och fiskpropaganda m. m. Enär anslaget utgått under en följd av år ha fiskarna genom sina organisationer åtagit sig ekonomiska förpliktelser, vilkas fullföljande bereder fiskarna svårigheter, därest anslaget indrages. De olika länsföreningarna bli också strandsatta såväl i fråga om möjligheter att kunna bestrida åtagna

förpliktelser, bland annat för säkerhetsåtgärder för fisket, som ock i fråga om dessa föreningars allmänna verksamhet. Att de restituerade bensinskattemedlen fördelats över hela landet framgår av närslutna bilaga 2 över på olika län fallande del av återburna bensinskattemedel enligt 1939 års uppgifter.

Då ifrågavarande anslag är oundgängligen nödvändigt för fullföljande av åtgärder till fiskerinäringens främjande och då den kollektiva restitutionen av bensinskattemedel till fiskerinäringen för budgetåret 1941/42 grundar sig på under innevarande budgetår av fiskarna erlagd bensinskatt, få vi värdsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta under punkt 156 »Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt», nionde huvudtiteln, för budgetåret 1941/42 anslå ett belopp av 150 000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1941.

Elof Hällgren.

Hans Levin.

Erik Johansson,
Öckerö.

Gösta Skoglund.

Sigvard Ohlsson.

Lars Lindahl.

Bilaga 1.

Bensintilldelning till fisket.

(Uppgifterna för 9—14 perioderna ha hämtats från länsstyrelsernas statistik och avse tilldelningen till motorbåtar. Av dessa torde endast ett fåtal icke ha varit fiskebåtar. Siffrorna för 15 perioden utvisa den av kommissionen beslutade tilldelningen till fisket.)

9. perioden	$\frac{16}{8} - \frac{13}{7}$	1940.....	178 718 liter
10. »	$\frac{14}{7} - \frac{10}{8}$	1940.....	128 043 »
11. »	$\frac{11}{8} - \frac{7}{9}$	1940.....	154 380 »
12. »	$\frac{8}{9} - \frac{5}{10}$	1940.....	95 426 »
13. »	$\frac{6}{10} - \frac{2}{11}$	1940.....	118 891 »
14. »	$\frac{3}{11} - \frac{30}{11}$	1940.....	60 668 »
15. »	$\frac{1}{12} - \frac{31}{12}$	1940.....	26 026 »
			762 152 liter

Stockholm den 10 januari 1941.

STATENS BRÄNSLEKOMMISSION

Bensin- och oljeavdelningen

Erik Leijonhufvud
Sekreterare.

På olika län fallande del av återburna bensinskattemedel enligt 1939 års uppgifter.

L ä n	Kusten kr.	I n s j ö a r kr.	Summa kr.
Stockholms	17 061	1 138 (998 för Mälaren, 140 för övriga sjöar)	18 199
Uppsala	627	1 743 för Mälaren	2 370
Södermanlands	2 810	5 539 (1 905 för Mälaren, 2 047 för Hjälmaran, 1 587 för övriga sjöar)	8 349
Östergötlands	3 845	1 898 (606 för Vättern, 1 292 för övriga sjöar)	5 743
Jönköpings	—	1 975 (693 för Vättern, 1 282 för övriga sjöar)	1 975
Kronobergs	—	711	711
Kalmar läns norra del	2 320	551	2 871
Kalmar läns södra del	21 112	871	21 983
Gotlands	9 443		9 443
Blekinge	4 880		4 880
Kristianstads	1 593	267	1 860
Malmöhus	5 215	1 450	6 665
Hallands	917	193	1 110
Göteborgs och Bohus	9 306		9 306
Älvsborgs läns norra del	—	478 (387 för Vänern, 91 för övriga sjöar)	478
Älvsborgs läns södra del	—	77	77
Skaraborgs	—	2 776 (2 076 för Vänern, 219 för Vättern, 481 för övriga sjöar)	2 776
Värmlands	—	4 467 (1 694 för Vänern, 2 773 för övriga sjöar)	4 467
Örebro	—	3 361 (2 846 för Hjälmaran, 213 för Vättern, 302 för övriga sjöar)	3 361
Västmanlands	—	6 058 (4 862 för Mälaren, 824 för Hjälmaran, 372 för övriga sjöar)	6 058
Kopparbergs	—	2 737	2 737
Gävleborgs	3 065	813	3 878
Västernorrlands	6 179	443	6 622
Jämtlands	—	3 397	3 397
Västerbottens	4 609	868	5 477
Norrbottnens	11 389	3 818	15 207
Summa	104 371	45 629	150 000